

Številka: 35409-588/2022-14

Datum: 25. november 2022

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi 38.a člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21 in 189/21), 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS št. 44/22; v nadaljevanju: ZVO-2), drugega odstavka 14. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur.l. RS št. 73/05) in prvega ter drugega odstavka 101.a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20; v nadaljevanju: ZON), na zahtevo stranke, v upravni zadevi odločitve o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje, Zavodu za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana-Šmartno, naslednjo

ODLOČBO

- 1. V postopku priprave ribiškogojitvenega načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v Brežiškem ribiškem okolišu, izdelanega za obdobje 2017-2022, ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.**
- 2. V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 15. 9. 2022 prejelo vlogo Zavoda za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana-Šmartno, ki ga zastopa direktor Rado Javornik (v nadaljevanju: ZZRS), št. 430-211/2022-1 z dne 15. 9. 2022, s katero obveščajo o pripravi ribiškogojitvenega načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v Brežiškem ribiškem okolišu za obdobje 2017-2022 (v nadaljevanju: RGN). Vlogi je bil priložen osnutek RGN, izdelan v septembru 2022, in prikaz njegovega območja v ESRI Shapefile datoteki, ki jo je mogoče uporabljati s programi ArcGIS, AutoCAD in MapInfo. Iz vloge in osnutka RGN sledi:

- Z vidika ribiškega upravljanja so celinske vode v Sloveniji skladno z določbami Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06; v nadaljevanju: ZSRib) razdeljene na 12 ribiških območij, ta pa na 67 ribiških okolišev. Osnutek načrta ribiškega upravljanja v ribiškem območju (teh je 12) se izdelata na podlagi programa upravljanja rib (10. člen ZSRib) in ga pripravi zavod na podlagi mnenja izvajalca ribiškega upravljanja in lokalne skupnosti, in sicer za obdobje šestih let. Načrt sprejme minister v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, in ministrom, pristojnim za vode. Osnutek ribiško gojitvenega načrta za obdobje šestih let za vsak posamezen ribiški okoliš (teh je 67) na podlagi načrta ribiškega upravljanja v ribiškem območju prav tako izdelata zavod na podlagi mnenja izvajalca ribiškega upravljanja in lokalne skupnosti. Ribiškogojitveni načrt na predlog zavoda sprejme minister, pristojen za ribištvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, in ministrom, pristojnim za vode (12. člen ZSRib).

- Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021 in Načrt za izvajanje ribiškega upravljanja v Spodnjesavskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022, ki sta kot zgoraj navedeno podlaga za sprejem predmetnega RGN-ja, sta bila že sprejeta. Za Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021 je bil izvedena CPVO, medtem ko je bilo za Načrt za izvajanje ribiškega upravljanja v Spodnjesavskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022 na podlagi 4. odstavka 40. člena ZVO-1 odločeno, da zanj ni potrebno izvesti postopka CPVO.

- RGN je podlaga za ribiško upravljanje v Brežiškem ribiškem okolišu. Pri tem se upoštevajo ekološke značilnosti in razširjenost ribjih vrst ali populacij, ki so pomembne za ohranjanje ugodnega stanja, ter režimi po predpisih o ohranjanju narave in voda, ki bi lahko vplivali na izvajanje RGN. RGN sicer bolj podrobno predpisuje ribiško upravljanje v predmetnem ribiškem okolišu, vendar so bile pri njegovi pripravi upoštevane vse usmeritve iz Programa upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021 in Načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v Spodnjem slovenskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022.

Ob upoštevanju določil Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09), določil Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05) ter ob smiselni uporabi določb 40. člena ZVO-1 menijo, da postopka celovite presoje vplivov na okolje za RGN ni potrebno izvesti.

II.

Po 77. členu ZVO-2 je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta ali njihovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države za področje ribištva, če:

- predstavlja okvir za presojo vplivov na okolje, ali če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s tem zakonom, ali je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave (2. odstavek 77. člena ZVO-2), ali če
- ministrstvo oceni, da bi lahko izvedba plana pomembneje vplivala na okolje (3. odstavek 77. člena ZVO-2).

Ne glede na citirane določbe pa se po 4. odstavku 77. člena ZVO-2 celovita presoja vplivov na okolje ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen.

Kot sledi iz 5. in 6. odstavka 77. člena ZVO-2, pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu pošlje obvestilo o svoji nameri, ministrstvo pa pisno sporoči pripravljavcu plana, ali je treba za plan izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi plan lahko pomembno vplival. Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti tudi javnost, ali bo za plan izvedena celovita presoja vplivov na okolje. Tovrstne odločitve ministrstvo objavlja na [spletni strani](#) državne uprave.

III.

Ministrstvo na podlagi podatkov iz vloge in ob upoštevanju predpisov o sladkovodnem ribištvu ugotavlja, da je RGN pripravljen na podlagi Načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v Spodnjem slovenskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022, za katerega celovita presoja vplivov na okolje ni bila izvedena, zato se določbe 4. odstavka 77. člena ZVO-2 v tem postopku ne morejo uporabiti.

Po določilu drugega odstavka 51. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06 – ORZVO187, 20/06, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2) je Vlada RS predpisala vrste posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, na podlagi njihovih značilnosti, lokacije in možnih vplivov na okolje. Obveznost te presoje se ugotavlja v skladu z določili Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2), ki velja do izdaje novega predpisa Vlade na podlagi 89. člena ZVO-2.

RGN vsebuje pravne podlage, opis ribiškega okoliša in območij z naravovarstvenim statusom, oceno stanja ribjih populacij, opis vplivov na ribiški okoliš (posegi, onesnaženja, ribojede ptice idr.), podatke o izvajalcu ribiškega upravljanja, analizo izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja, cilje in smernice za ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov in za razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova, načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu ter ekonomsko presojo izvajanja ribiškega upravljanja.

Ker novih ribogojnih obratov RGN ne načrtuje, ministrstvo ugotavlja, da RGN ne predstavlja okvira za presojo vplivov na okolje, in da se z njim ne določa ali načrtuje posega v okolje, za katerega bi bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje po določbah 88. in 89. člena ZVO-2.

Po 101. členu ZON je treba za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ za področje ribištva, in bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje (varovana območja narave) sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Šteje se, da imajo plani lahko pomembne vplive, če obsegajo varovana območja narave ali bi izvedba plana lahko na njih vplivala, in če se z njimi določajo ali načrtujejo posegi v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka 101.d člena ZON, določeni s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11). Skladno s 5. odstavkom 101.a člena in 115. členom ZON ministrstvo, pristojno za okolje, sprejme odločitev o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti na podlagi mnenja Zavoda RS za varstvo narave.

Kot sledi iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Novo mesto (ZRSVN), št. 3562-0505/2022-2 z dne 27. 9. 2022, presoja sprejemljivosti na varovana območja narave za RGN ni obvezna.

Temu mnenju sledi tudi ministrstvo, ki ugotavlja, da se z RGN ne načrtujejo posegi v naravo, navedeni v Prilogi 2, poglavju XII (območja površinskih voda in vodne infrastrukture), zato skladno z zgoraj citiranimi določili ZON presoja sprejemljivosti na varovana območja narave zanj ni obvezna.

Na podlagi drugega odstavka 77. člena ZVO-2 izvedba celovite presoje vplivov na okolje za RGN zato ni obvezna.

IV.

Na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO-2 se ne glede na določbe drugega odstavka tega člena celovita presoja vplivov na okolje izvede tudi za plan, s katerim se ne določa ali načrtuje posega v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ali za katerega ni treba izvesti presoje sprejemljivosti na varovana območja narave, če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje.

Merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje so določena z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2), ki velja do izdaje novega predpisa Vlade na podlagi 7. odstavka 77. člena ZVO-2. Skladno s 6. odstavkom 77. člena ZVO-2 so bili za mnenje o verjetnosti pomembnih vplivov z vidika njihove pristojnosti dne 21. 9. 2022 poleg ZRSVN zaproseni tudi Direkcija RS za vode (DRSV), Ministrstvo za kulturo (MK) in Ministrstvo za zdravje (MZ).

MK v svojem mnenju št. 3540-43/2022-3340-2 z dne 12. 10. 2022 ocenjuje, da ni verjetnosti pomembnejših vplivov RGN na kulturno dediščino.

ZRSVN v zgoraj citiranem mnenju navaja, da so dejavnosti ribiškega upravljanja (kot so npr. smukanje, gojitev, odlovi, poribljanje in ribolov rib), ki bi lahko negativno vplivale na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost na območju Brežiškem ribiškega okoliša, v RGN prilagojene na način, da negativnega vpliva teh dejavnosti ne bo. Na podlagi tega ocenjujejo, da RGN ne bo pomembno vplival na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost.

MZ v svojem mnenju št. 354-185/2022-4 z dne 6. 10. 2022 na podlagi mnenja Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 354-198/2022-2 (256) z dne 6. 10. 2022 ocenjuje, da ni verjetnosti pomembnejših vplivov RGN na zdravje in počutje ljudi. Vendar NIJZ hkrati opozarja, da prehranska varnost rib zaradi vsebnosti živega srebra ni zagotovljena in da je uživanje rib na lastno odgovornost, skrb za obveščanje pa naj bi, kot sledi iz RGN, prevzele ribiške družine. Po mnenju ministrstva se ugotovitev glede nepreverjene prehranske varnosti nanaša na usmeritve iz Programa upravljanja rib v celinskih vodah RS za obdobje 2010 – 2021, kjer je zapisano, med drugim: »izvajajo naj se tudi dodatne podrobnejše raziskave o kakovosti voda in prehranski ustreznosti vodnih organizmov na kritičnih območjih (kjer obstajajo obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na vode/ribe, npr. težke kovine v okolju, PCB) ter prepoved ribolova, če se ugotovi, da je voda pretirano onesnažena (kar se vnese v RGN oz. načrte ustreznega nivoja)«. Predloženi RGN prepovedi ribolova ne vsebuje in je v tem smislu neusklajen s Programom upravljanja rib v celinskih vodah RS za obdobje 2010 – 2021, za katerega je bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje in potrjena njegova okoljska sprejemljivost, pod pogojem, da se upoštevajo usmeritve

in ukrepi, namenjeni zmanjšanju ali omilitvi morebitnih posledic na zdravje ljudi, stanje voda in biotsko raznovrstnost, ter načini spremljanja stanja okolja zaradi izvajanja Programa, poglavje 6: »Cilji, usmeritve in ukrepi za varstvo in trajnostno rabo rib«. Ker je bila po sprejemu Programa prekomerna obremenitev okolja z živim srebrom in bromirani difeniletri v Brežiškem ribiškem okolišu že dokazana, saj ARSO redno izvaja monitoring organizmov in okoljskih standardov kakovosti za organizme v okviru Vodne direktive, bi RGN moral sprejeti ustrezne previdnostne ukrepe glede uživanja rib na kritičnih območjih, kjer je predviden ribolov in celo prodaja dovolilnic turistom, ali izločitev onesnaženih območij iz ribolovnega režima ali omejitev razpoložljivega uplena določenih vrst rib (po strokovni presoji ZZRS, skladno s priporočili NIJZ z dne 9. 8. 2016 in z dne 10. 4. 2018). Ker gre v primeru živega srebra in bromiranih difeniletrov za splošno prisotne snovi, učinkovitih ukrepov za izboljšanje stanja okolja na nacionalnem nivoju namreč ni mogoče sprejeti. Splošno opozorilo v besedilu RGN glede uživanja na lastno odgovornost po mnenju ministrstva ne zadošča, saj ne zavezuje izvajalcev ribiškega upravljanja niti ne zagotavlja, da bodo končni uporabniki s temi tveganji seznanjeni. Ministrstvo ugotavlja tudi, da so pri oceni kemijskega stanja voda navedeni zastareli podatki (2009-2013, 2017), brez podatkov za kemijsko stanje biota.

Iz mnenja Direkcije RS za vode št. 35556-22/2022-5 z dne 7. 10. 2022 sledi, da RGN verjetno ne bo pomembnejše vplival na okolje s stališča vpliva predvidenih ukrepov na vodni režim in stanje voda ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda, če bo dopolnjen skladno z njihovimi pripombami. Iz teh pripomb sledi, da RGN pri oceni stanja in obremenitvah ne obravnava vseh vodnih teles znotraj Brežiškega ribiškega okoliša.

Na podlagi navedenega je ministrstvo ocenilo, da bi izvedba RGN lahko imela pomembne vplive na zdravje ljudi in na upravljanje z vodami in ugotovilo, da bi bilo na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO-2 za RGN zato treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Ministrstvo je ZZRS v skladu z 9. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZUP), kjer je določeno, da je treba dati stranki možnost, da se pred izdajo odločitve izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločbo (načelo zaslišanja stranke), dne 2. 11. 2022 pozvalo, da se najkasneje v roku 14 dni od prejema tega poziva opredeli do zgoraj navedenih ugotovitev, predloži vse morebitne dokaze, nova verodostojna dejstva pa navede in utemelji. ZZRS je dne 14. 11. 2022 zaprosil za podaljšanje roka do priprave njihovega odgovora, čemur je ministrstvo ugodilo.

V.

Ministrstvo je dne 23. 11. 2022 prejelo spremembo zahtevka ZZRS, dopis št. 430-211/2022-6 z dne 22. 11. 2022, iz katerega sledi, da se ZZRS z navedbami ministrstva deloma strinja in meni, da je dopolnjen osnutek RGN, ki je v prilogi, pripravljen na način, da postopek celovite presoje vplivov na okolje ne bo potreben. Priložen je bil osnutek RGN, izdelan v novembru 2022.

Po 133. členu ZUP lahko stranka do izdaje odločbe na prvi stopnji razširi ali spremeni postavljeni zahtevek ne glede na to, ali ima razširjeni oziroma spremenjeni zahtevek isto pravno podlago ali ne, če se tak zahtevek opira na iste bistvene sestavine dejanskega stanja in če je organ pristojen za njegovo reševanje.

Glede na navedeno je ministrstvo preverilo, ali bi spremenjeni osnutek RGN lahko imel pomembne vplive na stanje voda in doseganje okoljskih ciljev na področju upravljanja z vodami, in ugotovilo:

- V osnutku RGN iz novembra 2022 so ustrezno upoštevane zgoraj navedene pripombe DRSV.

- Pri opisu kemijskega stanja v poglavju 3.5.1 so uporabljeni zadnji objavljeni podatki Agencije RS za okolje, podrobneje opisano stanje voda za matriks biota v ribiškem okolišu in vsebnost onesnaževal v vzorčenih organizmih. Iz teh podatkov sledi, da v vzorčenih ribah mejne vrednosti po predpisih o onesnaževalih v živilih niso presežene.

- Dodano je podpoglavje 10.6.1 Varnost rib v prehrani, ki povzema opozorila in priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter določa način ukrepanja, če se v času izvajanja RGN na podlagi spremljanja stanja voda ugotovi, da vzorčene ribe presežejo s predpisi dovoljeno vsebnost živega srebra.

Na podlagi navedenega, ob upoštevanju meril glede značilnosti RGN in njegovih vplivov ter značilnosti območij, ki bi lahko bila prizadeta, njihovega pomena in ranljivosti, ministrstvo

ocenjuje, da ni verjetno, da bo izvedba RGN pomembno vplivala na okolje, varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajino, varstvo zdravja ljudi ali varstvo kulturne dediščine.

Na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO-2 za RGN zato ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO) je izdaja te odločbe oproščena takse.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE in 3/22-ZDeb, v nadaljevanju ZUP) je bilo potrebno v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa se lahko sproži upravni spor in sicer z vložitvijo tožbe v roku 30 dni po vročitvi te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, Ljubljana. Tožba se lahko vložijo neposredno pri navedenem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:
Katarina Celič
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
vodja Sektorja za okoljske presoje

Vročiti po e-pošti:

- Zavod za ribištvo Slovenije

V vednost:

- Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto
- Ministrstvo za kulturo
- Direkcija RS za vode
- Ministrstvo za zdravje